

[Missing]

PREAMBULO

Nüxũ tacuaxgũ rü guxũma ĩ duũxũgũ rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé i togüarü yexera ixĩxĔ. Rü name nixĩ na nataãĔgũxũ ĩ guxũma ĩ duũxũgũ. Rü ngĔmacax tama tanaxwaxe i texé nüxũ tarüporamaĔ ĩ togü i duũxũgũ rü ęna chixri namaã tachopetü.

Nüxũ tacuaxgũ rü ñuxguacü rü togü i âĔxgacügü rü chixri nüxna nadau i norü duũxũgũ rü chixri namaã nachopetü. Rü wüxi i taxũ ĩ chixexũ nixĩ ĩ ngĔma ĩ guxũ ĩ duũxũgüplexewa. Rü ñuxma tanaxwaxe i guxũ ĩ duũxũgũ i guxũ ĩ naãnewa rü meã namaxĔ. Rü tama name na texé nachuxuxũ ĩ ngĔma nüxũ yaxuxchaũxũ ĩ duũxũgũ. Rü tama name na texé nachuxuxũ ĩ ngĔma nüxũ yaxôgüaxũ ĩ duũxũgũ. Rü tama name ĩ togüxũ na namuũĔxũ ĩ duũxũgũ.

Rü tanaxümatügü i ñaã oregü erü tanaxwaxe i âĔxgacügü meã nüxna nadaugüxũ ĩ norü duũxũgũ. Erü tama tanaxwaxe i yixcūra tacü rü chixexũcax norü âĔxgacümaã nanuĔ ĩ duũxũgũ rü namaã nügü nadai.

Tama name ĩ wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã nügü na nađaixü.

Poperawa tanaxümatügü rü guxũma ĩ nachiũãnecũaxgü i duũxũgũ rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé ta togüarü yexera ixĩxĔ.

Rü yatügü rü ngexügü rü nawüxigu, rü wüxichigü rü name. Rü name nixĩ na naxãxchiruxũ ĩ guxũ ĩ duũxũgũ rü name nixĩ na naxãwemüxũ. Rü name nixĩ ĩ meã nügümaã na namaxĔxũ ĩ duũxũgũ rü tama nügü na nađaixũ.

Rü guxãma ĩ yixemagü i ngutaqexegüxũ rü tapuracüechaũ na nüxũ nangũxĔĔgüxũcax i guxũma ĩ duũxũgũ na aixcüma meã namaxĔxũcax rü nataãĔgüxũcax.

Rü ñuxma tanaxwaxe i guxũma ĩ duũxũgũ nüxũ nacuaxgü i ngĔma uneta. Rü ngĔmacax name nixĩ na meã naxümatügüxũ na nüxũ nacuaxgüxũcax i guxũma ĩ duũxũgũ.

GUXÃMA ĩ YIXEMA ĩ GUXÜ ĩ NACHIÜÃNEWA NE ĩXĔ

Rü nüxũ tixu rü ñatarügügü:

Rü nangĔxma ĩ maxũ ĩ mexũ ĩ guxũ ĩ duũxũgüxcax ixĩxũ, rü taxucürüwa i texé tanachuxu i ngĔma. Rü tanaxwaxegü i guxũ ĩ nachiũãnecũax i duũxũgũ nüxũ nacuaxgü i ngĔmachiga. Rü ngĔmacax rü name nixĩ na guxũwama duũxũgũ nanagúxĔĔgüxũ ĩ ngĔmachiga, na guxüma ĩ duũxũgũ nüxũ nacuaxgüxũcax.

ARTICULO 1.

NgĔxguma nabuxgu i duũxũgũ rü guxũma nawüxigu, rü tataxuma ya texé ya togüarü yexera ixĩsĔ. Rü guxũma naxããĔgü rü ngĔmacax rü name nixĩ na nügümaã namecümaxũ ĩ guxũma ĩ duũxũgũ.

ARTICULO 2.

Rü name nixĩ na wüichigü i duũxũ meã namaxũxũ ngẽxgumarũĩ i ñaã popera nüxũ ixuxürũĩ. Rü taxucürüwa i texé tanachuxu i ngẽma. Rü nüẽta i ngexta nabuxgu i wüxi i duũxũ, rü ẽxna ƿacũ rü duũxũ yixĩxgu. Rü nüẽta ega yatü yixĩxgu rü ẽxna ngexũ yixĩxgu. Rü nüẽta i ƿacü i nagawa yadexaxgu rü ẽxna ñuxãcü Tupanaãxũ yaxõõgu. Rü nüẽta ega ƿacü rü ãẽxgacütanũxũ yixĩxgu rü ẽxna ƿacügu naxĩnũgu. Rü nüẽta ega namuãrü dīẽruãxgu rü ẽxna tama. Erü guxũ ĩ duũxũgüçax nixĩ ĩ ñaã maxũ ĩ mexũ.

Rü nüẽta ega ƿacü rü nachiuñanecũãx yixĩxgu i wüxi i duũxũ, erü guxũ ĩ nachiuñãx i duũxũgüçax nixĩ ĩ ñaã maxũ ĩ mexũ.

ARTICULO 3.

Rü ngẽxguma tama ƿacü rü chixexũ naxũxgu i wüxi i duũxũ rü taxucürüwa wüxi i ãẽxgacü nüxna nanachuxu i ƿacü i mexũ ĩ nagu naxĩnũxũ rü taxucürüwa naxãũxũneãcü rü ẽxna napoxcuaxũ rü ẽxna yamáãxũ.

ARTICULO 4.

Rü ngẽxguma togüãxũ napuracügu i wüxi i duũxũ name nixĩ na nayauxãxũ ĩ natanü. Rü tama name na ngetanüãcüma na napuracüxẽẽãcü.

ARTICULO 5.

Rü tama name na wüxi i ãẽxgacü nüxna na naçuaixcaxũ ĩ wüxi i duũxũ rü ẽxna chixri namaã naxüpetü wüxi i airurürũ.

ARTICULO 6.

Rü marü name na ãẽxgacüpeçewa na nanguxũ ĩ ngexürüxũ ĩ duũxũ na norü guxchaxũ yaxuxũçax na namexẽẽãxũçax.

ARTICULO 7.

Rü ãẽxgacüpeçewa rü guxũma ĩ duũxũgü rü nawüxigu. Rü name nixĩ ĩ ãẽxgacü na nüxũ rüngũxẽẽxũ ĩ guxũma. Rü tama name na chixexũ namaã naxũxũ ĩ wüxi, rü nüxũ na nangũxẽẽxũ ĩ to, erü guxũma ĩ duũxũgü rü nawüxigu.

ARTICULO 8.

Rü ngẽxguma texé ƿacü rü chixexũ wüxi i duũxũmaã taxũxgu rü name nixĩ na ãẽxgacüpeçewa na naxũxũ ĩ ngẽma duũxũ. Rü marü name na ãẽxgacümaã nüxũ na yaxuxũ na ãẽxgacü namexẽẽxũçax i ngẽma.

ARTICULO 9.

Rü ngẽxguma tama ƿacü rü chixexũ naxũxgu i wüxi i duũxũ rü taxucürüwa wüxi i ãẽxgacü nanapoxcu. Rü taxucürüwa norü nachiuñanewa ínanatãxüchi.

ARTICULO 10.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ i xuăxŭgu rü taxucürüwa âĕxgacü nanapoxcu ega tama meă nüxna nacaxiragu i ngĕmachiga.

ARTICULO 11.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ ínaxuăxŭgu rü taxucürüwa i âĕxgacü nüxŭ nixu na aixcüma wüxi i chixexŭ na naxüxŭ ega tama meă nüxna nacaxiragu i noxrix.

Rü ngĕxguma tama âĕxgacü nachuxuxgu i noxrix, rü taxucürüwa i yixcöra rü wüxi i duŭxŭ napoxcu naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa poraăcü nanapoxcu ega tama nataxgu i ngĕma chixexŭ ũ naxüxŭ ũ wüxi i duŭxŭ.

ARTICULO 12.

Rü ngĕxguma űacü rü chixexŭ naxŭxgu i wüxi i duŭxŭ rü taxucürüwa i âĕxgacü nanapoxcu i naxmăx rü ęna naxăcügü naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa âĕxgacü ngĕma duŭxŭpatagu naxücu rü ęna ngĕma duŭxŭărü carta niwăxna. Rü taxucürüwa âĕxgacü nüxŭ nixu i űacü i ore i chixexŭ ũ ngĕma duŭxŭchiga, erü nachuxu i ngĕma.

ARTICULO 13.

Rü ngĕxguma chi ngextă naxŭxchaŭgu wüxi i duŭxŭ ũ nachiŭănewatama rü taxucürüwa âĕxgacü nanachuxu i ngĕma.

Rü ngĕxguma chi to i nachiŭănewa naxŭxchaŭgu rü taxucürüwa âĕxgacü nanachuxu i ngĕma. Rü taxucürüwa nanachuxu na nataeguxŭ.

ARTICULO 14.

Rü ngĕxguma wüxi i âĕxgacü chixexü namaă ŭxchaŭgu i wüxi i duŭxŭ rü marü name na ngĕma âĕxgacüchăxwa yaxŭxŭ rü to i nachiŭănewa naxŭxŭ.

Natürü ngĕxguma aixcŭma wüxi i chixexŭ naxŭxgu i ngĕma duŭxŭ rü marü name ũ âĕxgacü nanataeguxĕĕ na napoxcuăxŭcax.

ARTICULO 15.

Marü name na wüxichigü i duŭxŭăxŭ na nangĕxmaxŭ ũ norü bupane rü nachiŭăne.

Taxucürüwa wüxi i âĕxgacü nanapu i wüxi i duŭxŭărü bupane. Natürü ngĕxguma nanaxwăxegu i wüxi i duŭxŭ rü marü name na nüxna na yaxŭxŭ ũ ngĕma nachiŭăne na to i nachiŭănewa naxŭxŭcax na ngĕmaxŭăx yixŭxŭcax.

ARTICULO 16.

Ngĕxguma nayaxgu i yatü rü marü name na naxămaxŭ. Rü ngĕxgumarŭŭ ũ ngexŭgü rü ngĕxguma nayaxgu rü marü name na naxătexŭ. Rü nüĕta ega űacü rü duŭxŭ yixŭxgu i nümagü rü ęna űacü rü nachiŭănegŭăx yixŭxgu rü ęna űacü rü machiŭănecŭă yixŭxgu rü ęna űuxăcü Tupanaăxŭ yaxăăgu. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngĕma na naxămaxŭ rü ęna naxătexŭ rü ęna naxăăăcŭxŭ. Rü ngĕma yatü rü ngĕma ngexŭ rü nawüxigumare.

Rü ngĔxguma tama naxātechaũgu i wüxi i ngexũ rü taxucürüwa texé tanamu na naxātéxũcax. Tü ngĔxgumarũĩ ĩ yatüxũ rü ngĔxguma tama naxāmaxchaũgu rü taxucürüwa texé tanamu na naxāmaxũcax.

Rü marü name na naxāmaxũ rü naxātéxũ rü naxāxācũxũ ĩ duũxũgü. Rü name nixĩ na āĔxgacü rü ngĔma duũxũgüxũ inapoxũxũ rü nüxna na nadauxũ.

ARTICULO 17.

Rü marü name na wüxichigü i duũxũ rü nüxũ nangĔxmaxũ ya napata rü norü naāne rü norü ngĔmaxũgü. Rü ngĔxguma chi to i duũxuũmaā yatoyechaũāgu i norü ngĔmaxũgü gü marü name na yatoyĔxũ.

Rü taxucürüwa texé wüxi i duũxũna tanapu i norü ngĔmaxũgü rü napata rü ĩxna ĩacü i to i nüxũ ngĔxmaxũ.

ARTICULO 18.

Rü wüxichigü i duũxũ rü marü name na nüma nanaxwaxexũāxüma nagu na naxĩnüxũ ĩxna Tupanaāxũ na yaxōōxũ. Natürü ngĔxguma toācüma nagu naxĩnüchaũgu rü ĩxna toācüma Tupanaāxũ yaxōxchaũāgu rü taxucürüwa texé nüxna tanachüxu i ngĔma. Rü ngĔxguma togümaā nüxũ yaxuxchaũgu i ngĔma nagu naxĩnüxũ rü ĩxna yaxōxũ rü ngĔma rü ta rü name. Rü ngĔxguma nüxĩcatama Tupanaāxũ yaxōxchaũāgu rü ngĔma rü name. Natürü ngĔxguma togümaā nangutaquęexechaũgu na Tupanaxũ yacuaxüxũgüxũcax rü ngĔma rü ta name rü taxucürüwa texé tanachuxu i ngĔma.

ARTICULO 19.

Rü wüxichigü i duũxũ rü marü name na nüma nanaxwaxexũācüma nagu na naxĩnüxũ rü taxucüma texé nüxna tanachüxu i ngĔma. Rü taxuacüma texé tanapoxcu naxcax i ngĔma nagu naxĩnüxũ. Rü taxucürüwa texé tanachüxu na togümaā nüxũ na tixuxũ ĩ ngĔma nagu tarüxĩnüxũ.

ARTICULO 20.

Rü ngĔxguma nangutaquęexechaũgu i wüxi i duũxũ rü taxucürüwa texé nüxna tanachüxu i ngĔma ngutaquęe.

Taxúema nüxna tanachüxu i wüxi i duũxũ ega tama nanaxwaxegu na wüxi i ngutaquęetanüxũ nügü yaxĩxĔĔxũ.

ARTICULO 21.

Rü ngĔma na āĔxgacüxũ yangucuchixĔĔxũ ĩ wüxi i duũxũ rü guxũ ĩ duũxũgümęxĔwa nangĔxma ĩ ngĔma.

Rü name nixĩ na āĔxgacü nüxũ rüngüxĔĔxũ ĩ guxüma ĩ ngĔma duũxũgü i naxmęxwa ngĔxmagüxũ.

Rü name nixĩ na nangutaquęegüxũ ĩ duũxũgü na meā nüxũ naxunetaxũcax i norü āĔxgacügü. Rü name nixĩ na wüxichigü nüxũ naxunetaxũ ĩ na ngexũrüüxũ ĩ āĔxgacü nanaxwaxegüxũ.

ARTICULO 22.

Rü name nixĩ na ãĕĕgacü nuxũ rüngũxĕĕxũ ĩ guxũma ĩ norü duũxũgü na meã namaxĕxũcax rü taxuma tacü rü chixexũ namaã naxũgũxũcax i ngĕma norü duũxũgü.

ARTICULO 23.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duũxũ nüxũ na nangĕxmaxũ ĩ norü puracü. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachüxu na napuracüxũ nawa i ngĕma norü puracü i nûma nanaxwaxexũ. Rü taxucürüwa texé tanamu nawa i wüxi i puracü i tama nûma nanaxwaxexũ.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duũxũ fũ nayauxãxũ ĩ natanü naxcax i norü puracü. Rü ngĕxguma ñuxre i duũxũgü napuracüegu i wüxi i puracüwa, rü ngĕxguma nawüxiguxgu i ngĕma norü puracüwa, rü name nixĩ na nawüxiguxũ ĩ natanü ĩ ngĕma puracücax nayauxgũxũ.

Rü ngĕxguma wüxi i duũxũ rü to i duũxũna naxãagu i wüxi i puracü rü name nixĩ na meã nüxũ na naxütanũãxũ. Erü name nixĩ na wüxichigü meã nayaxuxũ ĩ natanü na ngĕmamaã meã nüxna na nadauxũcax i ngĕma naxmax rü naxãcügü.

Rü ngĕxguma ñuxre i puracütanũxũgü wüxigu puracüchaũgu na meã nüxũ naxütanügüãxũcax rü taxucürüwa texé tanachüxu nüxna ĩ ngĕma.

ARTICULO 24.

Rü guxũma ĩ duũxũgü rü name na nangũgũxũ ĩ ñuxguacü na tama guxũguma napuracüexũcax. Rü ngĕxguma wüxi ya taunecü wüxi i corixũtawa napuracügu i wüxi i duũxũ rü name nixĩ na ngĕma cori nüxna na nxãxũ ĩ ñuxre i ngunexũ na nangũxũcax. Rü name nixĩ na ngĕma ngunexũgü i nagu nangũxũ ĩ ngĕma cori nüxũ na naxütanũxũ naxcax i ngĕma ngunexũgü i nagu nangũxũ ĩ ngĕma norü duũxũ.

ARTICULO 25.

Rü name nixĩ na meã namaxũxũ ĩ wüxichigü i duũxũ na tama yaðaawexũcax i nûma rü naxmax rü exna naxãpataxũ ĩ wüxichigü i duũxũ. Rü ngĕxguma yaðaawexgu rü name nixĩ na nangĕxmaxũ ĩ norü duturu. Rü ngĕxguma taxuacüma norü puracüxũ iyangauxgu i wüxi i duũxũ rü name nixĩ na ãĕĕgacü nüxũ rüngũxĕĕxũ. Rü ngĕxguma nayutegu rü exna poraãcü nayaxgu i wüxi i duũxũ rü nüxũ natauxgu i ngĕma norü ngũxĕĕruũ, rü name nixĩ na ãĕĕgacü nüxũ rüngũxĕĕxũ.

Rü name nixĩ na ãĕĕgacü nüxũ rüngũxĕĕxũ ĩ ngĕma ngexũgü i ãxãxügũxũ. Rü ngĕxgumarũ ta name nixĩ na ãĕĕgacü nüxũ rüngũxĕĕxũ ĩ guxũma ĩ buxũgü woo naxãnatügu rü exna nangenatügu.

ARTICULO 26.

Rü name nixĩ na poperaxũ nacuaxgũxũ ĩ guxũma ĩ duũxũgü. Rü tama name na buxũgü naxütanügũxũ naxcax i ngĕma na nangúexũ. Rü name nixĩ na guxũma ĩ papagü rü norü buxũgũxũ namuxũ na nangúexũcax. Rü ngĕxguma secundáriawa rü exna institútowa rü exna universidáwa naxũxchaũgu i wüxi i naxãcü rü name nixĩ na ngĕma naxũxũ ega chi aixcûma mexũ ĩ buxũ ĩ ngúxwaxexũ yixĩxgu.

Rü ngĕma buxũgüarü profesörgü rü name nixĩ na meãma nangúexĕĕãxũ ĩ buxũgü na meã guxũ ĩ duũxũgumaã namaxĕxũ. Rü taxúena

nachúxaxúçax na nügü nangechaŭgüxü ĩ wüxichigü i nachiuñane rü ɛxna duŭxŭgü i to i nagawa idexagüxümaã rü ɛxna nüxü yaxðõxü na ngẽmaãxü nataãĕgüxüçax.

Rü ngẽxguma wüxi i papa rü wüxi ya escuela ya mexũnewa namuxchaŭãgu i norü buxü rü ngẽma rü ta name.

ARTICULO 27.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duŭxü rü nataãĕxü namaã ĩ guxüma ĩ mexŭgü i norü ñanewa ngẽxmaxü. Rü ngẽxguma nangẽxmagu i tacü i mexü ĩ ñaneãrü ixĩxü rü name nixĩ na nüxü nacuáxü na guxüãrü yĩfxü ĩ ngẽma.

Rü ngẽxguma texé naxümatügu i wüxi i popera rü ɛxna wüxi i naxchicünaçã taxüxgu rü namaã tataxegu, rü name nixĩ na tanayaxuxü ĩ natanü naxçax i tümaãrü puracü.

ARTICULO 28.

Rü taxucürüwa texé tanachuxu na meã ñaã popera nüxü ixuxürüŭ namaxüxü ĩ wüxi i duŭxü.

ARTICULO 29.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duŭxü rü meã norü ñanecax napuracüxü rü meã guxü ĩ togü i norü ñanecüãxgümaã namaxüxü.

Rü name nixĩ na meã namaxĕxü ĩ guxüma ĩ duŭxŭgü, natürü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü ĩ tümaãrü ãĕxgacü. Rü tama name na wüxi i duŭxü rü to i duŭxümaã chixexü naxüxü.

Rü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü ĩ ngẽma nüxü yaxuxü ĩ ñaã popera erü ñã nixĩ ĩ nagu naxĩnüĕxü ĩ guxüma ĩ nachiuñanegü i wüxigu rüxĩnüĕxü.

ARTICULO 30.

Rü guxü ĩ nachiuñanewa rü taxucürüwa tacü rü ãĕxgacü chixri naga naxĩnü ĩ ñaã popera. Rü name nixĩ na guxüma ĩ togü i duŭxŭgü rü ta meã naga naxĩnüĕxü ĩ ñaã popera. Erü tanaxwaxe na meã namaxĕxü ĩ guxüma ĩ duŭxŭgü ĩ ñaã popera nüxü ixuxürüŭ.